

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Szakmai Program -2025

Jogszáály jegyzék, és szakmai szabályozó dokumentumok

Törvények:

1. **1992. évi XXXIII. tv.** a közalkalmazottak jogállásáról /Kjt./
2. **1993. évi III. tv.** a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról /Sztv/
3. **1997. évi XXXI. tv.** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról /Gyvt./
4. **2009. évi LXXII. tv.** a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattásról
5. **1998. évi LXXXIV. tv.** a családok támogatásáról
6. **2003. évi CXXV. tv.** az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről
7. **2011. évi CXC** a Nemzeti köznevelésről
8. **1992. évi LXIII. tv.** a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
9. **1952. évi IV. tv.** a házasságról, a családról és a gyámságról /Csjt./
10. **2013. évi V. tv.** a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről /Ptk./
11. **1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet** A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
12. **9/2000. SZCSM rendelet** A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
13. **63/2006 (III.27.)** A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályiról

Rendeletek:

Kormányrendeletek:

1. **149/1997. (IX. 10.) Korm.rendelet** a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról /Gyer./
2. **173/2009. (VIII.29.) Korm.rendelet** egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról
3. **133/1997. (VII. 29.) Korm.rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
4. **235/1997. (XII. 17.) Korm.rendelet** a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
5. **261/2002. (XII. 18.) Korm.rendelet** a nevelőszülői, hivatásos nevelőszülői és helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről
6. **257/2000. (XII.26.) Korm.rendelet** a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
7. **55/2015. (XI.30.) EMMI rendelet** egyes szociális és gyermekjóléti tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
8. **354/2012. (XII.13.) Korm. rendelet** emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről

Szociális és Munkaügyi Minisztérium rendeletei:

1. **9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
2. **8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
3. **1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
4. **9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

Egyéb rendeletek:

1. **15/1998. (IV. 30.) NM rendelet** a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szakmai szabályozó dokumentumai

Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól (2. kiadás)

Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól (3. kiadás)

Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól (3. kiadás)

Protokoll a gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól (2. kiadás)

Szakmai ajánlás „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet” 2022.

A gyermekvédelmi észlelő és jelzőrendszer működésére vonatkozó szakmai szabályozó dokumentuma:

A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan (2014. évi „módszertani útmutató bántalmazás” -3. kiadás)

I. Szolgáltató intézmény neve, székhelye:

Támasz Alapszolgáltatási Intézmény
8943 Bocfölde, Petőfi utca 2.

II. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Ellátási terület, ellátottak köre:

- ≈ Bocföldei Szociális Intézményfenntartó Társulás településének közigazgatási területe
- ≈ Székhely: Bocfölde
- ≈ Gesztortelepülések: Bocfölde, Egervár, Pókaszeptk, Gellénháza, Bak
- ≈ feladatellátással érintett települések

A meghatározott településeken az ellátottak köre:

≈ 0-99 éves korosztály és családtagjaik

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot

≈ önkéntesen

≈ jelzőrendszer által küldött

≈ környezeti

≈ magatartási és

≈ egészségi problémák miatt veszélyeztetett, vagy

≈ krízishelyzetben lévő gyermekek, családok kereshetik fel

Az ellátandó célcsoportok:

- Az ellátandó célcsoportot elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek és családjaik alkotják.
- A szolgáltatást el kívánjuk juttatni a Tamasz Alapszolgáltatási Intézmény közigazgatási területén élő bármely családhoz és egyénhez.
- Az élethelyzetükben megrendült családok,
- az alkalmi munkából élők és a munkanélkülivé válók,
- az alkohol és egyéb szenvedélybetegségben szenvedők családjai,
- az alacsony jövedelmű családok, különösen azok, ahol gyermekek veszélyeztetett helyzetűek,
- az iskolából kikerülő fiatalok,
- a bántalmazottak.

Az ellátandó terület jellemzői:

A család- és gyermekjóléti szolgálat szerepe kulcsfontosságú a társadalom szövetének megerősítésében, különösen a rászoruló családok és gyermekek támogatásában. Az ellátandó terület jellemzőinek alapos feltérképezése és megértése nélkülözhetetlen annak érdekében, hogy a szolgálat hatékonyan és célzottan végezhesse munkáját. A feladatellátás során nagy hangsúlyt fektetünk a családok egységének megtartására.

Szakmai munkánk során az utóbbi időben egyre inkább azt tapasztaljuk, hogy a gyermeket nevelő családok esetében a **családi – kapcsolati konfliktust** a folyamatban lévő válások, vagy kapcsolattartási problémák okozzák, amelyek kihatnak a gyermek lelki fejlődésére. Az esetek többségére jellemző, hogy a szülők „eszközként” használják gyermekeiket arra, hogy hátrányt okozzanak a másik félnek. Emellett előfordul az is, hogy a nevelési problémák miatt eltérő véleményen vannak a szülők.

A szülők nevelési módszereiben gyakran előfordulnak hiányosságok, amelyek súlyos következményekkel járnak a gyermekek érzelmi, szociális és kognitív fejlődésére. Ezek a problémák különféle tényezőkből fakadnak, és különböző formában jelentkeznek, például elhanyagolás, túlzott kontroll vagy következtelenség formájában. Sok szülő nem rendelkezik elegendő tudással a gyermekek fejlődési szakaszairól és szükségleteiről. Ez gyakran vezethet helytelen nevelési módszerek alkalmazásához, például túlzott szigorhoz vagy engedékenységhez. A mindennapi élet kihívásai – mint a munkahelyi stressz, anyagi problémák vagy időhiány – gyakran csökkentik a szülők figyelmét és türelmét a gyermekek iránt. Az ilyen helyzetekben a gyermekekkel való foglalkozás háttérbe szorulhat, ami érzelmi elhanyagolást eredményezhet. A szülők gyakran saját gyermekkori tapasztalataik alapján nevelnek, és ha ezek a minták hibásak vagy károsak voltak, azok könnyen tovább öröklődhetnek. A nem megfelelő szülői viselkedés modellezése miatt a gyermekek is hajlamosak lehetnek az egészségtelen kapcsolatok kialakítására, legyen szó baráti, párkapcsolati vagy szülő-gyermek

viszonyról. Az érzelmi bántalmazás, a fizikai büntetés vagy a szeretet megvonása például ilyen negatív hatású minták lehetnek. A média, a társadalmi elvárások és a kortársak véleménye is hatással lehet a szülőkre. Ha ezek az üzenetek ellentmondásosak vagy szélsőségesek, a szülők bizonytalanná válhatnak a nevelési döntéseikben.

Megfigyelhető továbbá, hogy a szolgálat nyilvántartásában szerepelő családoknál a problémák kialakulásában vezető szerepet játszik a meglévő munkanélküliség. Az alacsony iskolai végzettség nem teszi lehetővé a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést, ezért főleg alkalmi munkavállalóként dolgoznak, ami bizonytalanságot és kiszolgáltatottságot jelent a családban élők számára, hiszen ezen munkavállalási forma csak szezonális lehetőséget biztosít számukra. A gondozásba vett családok többsége emiatt a gyermekek után járó ellátásokból él.

A szegénység, az anyagi biztonság hiánya, a fokozódó depriváció mellett megnövekedett a gyakran tettelegességgig fajuló családi konfliktusok száma a térségben, mert a családok életét nehezíti, hogy a családon belül nem működik a megfelelő kommunikáció.

A megfogalmazott és tapasztalt problémák hatékonyabb megszüntetése érdekében ezért is van kiemelt szükség a még hatékonyabb együttműködésre, közös prevenció, bűnmegelőzési programok szervezésére és a jelzőrendszer további erősítésére.

A család és gyermekjóléti szolgálat ellátja a Sztv.64.§-ban és a 64/A§-ban meghatározott családsegítést, és a Gyvt. 39.§-ban szereplő gyermekjóléti szolgáltatást, valamint a Gyvt. 40§-ban szabályozott család-és gyermekjóléti szolgálat feladatait. Szakmai ajánlások, protokollok és módszertani útmutatók segítik és szabályozzák a területen dolgozó szakemberek munkáját.

III. A szolgáltatás célja, feladata

III.1. A szociális segítőmunka célja

A családsegítés családoknak, családban élő vagy egyedülálló személyeknek nyújtott professzionális segítség, támogatás ahhoz, hogy életüket emberi módon élhessék. A családsegítés célja, hogy a kliensek a segítővel való közös munka során eljussanak problémáik megoldásához. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik, melynek tagjait a Gyermekvédelmi törvény (Gyvt. 17§. (1) szabályozza.

A kapott jelzés alapján a szolgálat feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés megjelölt céljáról, tartalmáról.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

III.2. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros

szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése

- szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára szociális szolgáltatásokhoz és a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése
- szabadidős programok szervezése hivatalos ügyek intézésének segítése.

III.3. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése
- az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadásához való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

III.4 A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (továbbiakban családgondozás) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében kezdeményezi az egyéb gyermekjóléti, egészségügyi, szociális alapellátások és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településeken élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását
- felkérésre környezettanulmányt készít
- új ellátások bevezetését kezdeményezi a települési önkormányzatnál
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket
- részt vesz a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában.

A családsegítő feladatai:

- Családgondozási feladatok ellátása, jelzőrendszer munkájának koordinálása, szociális ellátások közvetítése, prevenciós munkában való részvétel, szervezési tevékenység végzése.
- A szociális munka eszköztárával segítséget nyújt a szociális, mentális, életviteli problémákkal hozzá forduló személyeknek, családoknak, és a jelzőrendszer tagjai által jelzett veszélyeztetett gyermekeknek.
- Információkat gyűjt és szolgáltat az ellátást igénybevevők megfelelő tájékoztatása érdekében.
- Együttműködik a hivatalos intézményekkel és civil szervezetekkel, melyek a személyes gondoskodás keretében tevékenykednek.

- Az elsődleges prevenció keretében szabadidős programokat szervez.
- A gyermek veszélyeztetettsége esetén az alapellátáson túl, jelzéssel él az esetenedzser felé és kezdeményezi a gyermekvédelmi törvényben foglalt hatósági intézkedést.
- Rendszeresen családlátogatást végez.
- Vezeti a jogszabályban meghatározott dokumentációkat.
- Közreműködik a kollektíva munkájában, részt vesz a továbbképzéseken, esetmegbeszéléseken, pályázatírásban, szupervízióin.
- Elfogadja és magára nézve kötelezőnek ismeri el a Szociális Munka Etikai Kódexében foglaltakat.

Intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja:

Az intézmény keretein belül működő egyéb ellátási formákkal a Szolgálat folyamatosan együttműködik, munkájukat összehangoltan végzik. Folyamatos kapcsolattartás szükséges a Család- és Gyermekjóléti Központtal, illetve szakosított ellátást biztosító intézményekkel is, illetve a hatékony szakmai munka érdekében más települések szolgálataival való kapcsolattartás is lehetséges.

Az intézmény rendszeresen kapcsolatot tart:

- a fenntartó Önkormányzatokkal
- a térség Polgármesteri Hivatalaival
- Egészségügyi Központtal
- Helyi Nyugdíjas Klubbal
- Idősek Otthonával
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Egyházakkal
- Általános Iskolákkal, Óvodákkal
- Művelődési Központokkal
- segítő civil szervezetekkel
- társszakmák segítő szakembereivel
- Magyar Élelmiszerbank Egyesület
-

IV. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés

A szakmai munkát, a szakmai munka szervezését, valamint az egységek közötti megfelelő információáramlást intézményünkben az alábbi értekezletek és csoportok segítik elő.

Vezetői értekezlet:

A intézmény szakmai vezetői hetente egy alkalommal vezetői értekezleten vesznek részt az intézményvezető vezetésével. Az értekezleten a szakmai vezetők beszámolnak az előző héten történtekről, valamint az előttük álló hét feladatainak megvitatása is itt történik.

Csoportvezetői értekezlet:

Heti rendszerességgel csoportvezetői értekezlet kerül összehívásra, melyről feljegyzés készül. A megbeszélésen a szakmai vezető tájékoztatást nyújt a vezetői értekezleten elhangzottakról, az aktuális problémák megvitatására kerülnek, a megoldáshoz vezető lépésekhez a feladatok kiosztásra kerülnek.

Esetmegbeszélő csoportok:

A szakmai vezető havi rendszerességgel esetmegbeszélőt tart a családsegítők számára. A

megbeszéléseken a családsegítők megosztják egymással az eseteket és lehetőség nyílik a szakmai dilemmák, elakadások megbeszélésére.

Más intézményekkel történő együttműködés

Az észlelő-jelzőrendszer működtetése

A család és gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő-jelzőrendszer működésének biztosítása, mely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek gyermekekkel, egyénekkkel, családokkal.

A GYVT.17.§. (1) bekezdése alapján a jelzőrendszeri tagok a következők:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a büntetés-végrehajtási intézet,
- a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

A jelzésre kötelezettek túl jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár élhet. A jelzést és a megtett intézkedés írásban rögzítésre kerül az intézkedésről a jelzéstevő - amennyiben kiléte ismert - írásban tájékoztatást kap. A jelzés érkezését követően krízishelyzetben azonnal, egyéb esetben a 3 napon belül kapcsolatfelvétel történik az érintett gyermekkel, személlyel, családdal.

Az észlelő-jelzőrendszer hatékony működésének alapja a résztvevők együttműködése, melyet szolgáltatási szinten, a szakmai vezető és a települési jelzőrendszeri felelős koordinál. A szakemberek a jelzőrendszer hatékony működtetése érdekében egymással szoros kapcsolatot ápolnak, törekszenek a kompetenciahatárok betartására, az egységes fogalomhasználat kialakítására. Ennek formája az éves települési tanácskozás, különböző szakmai rendezvények, fórumok, munkaértekezlet, szakmaközi megbeszélés, esetkonferencia, esetmegbeszélés, esetkonzultáció.

Az éves gyermekvédelmi tanácskozások alkalmával a jelzőrendszeri tagoknak lehetősége van arra, hogy az évente minimum 6 alkalommal szerveződő szakmai tanácskozások témáira, javaslatot tegyenek. A tanácskozások témáinak összeállítása során prioritást élveznek a jelzőrendszeri tagok igényei, valamint az aktuálisan felmerülő problémák. Az egy-egy ügy kapcsán összehívásra kerülő esetkonferenciákra és esetkonzultációkra a családdal kapcsolatban álló jelzőrendszeri tagok minden esetben meghívást kapnak.

A települési **jelzőrendszeri felelős** feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer szervezése, összehangolása, és működtetése. A jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetővé váljanak, és a szociális segítő munka során a megfelelő beavatkozási irányok meghatározásra kerüljenek.

A jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat a településen élő családok és gyermekek sorsának figyelemmel kísérésén túl szükség esetén szociális segítőmunkát végez, indokolt esetben beavatkozik, hatósági intézkedést kezdeményez. A jelzőrendszeri tagok figyelmét felhívja a jelzési kötelezettségükre, a jelzést tevő számára írásban nyújt tájékoztatást a megtett intézkedésről.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése érdekében a szolgálat feladata a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban,
- krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez, a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén rögzíti a GYVR rendszerben a gyermek és családja adatait,
- az intézkedések tény érőit tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család és gyermekjóléti központnak,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- egy gyermek, egyén vagy család ügyében, a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket - beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermekeket - és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez
- éves szakmai tanácskozást tart, és éves jelző rendszeri intézkedési tervet készít
- a kapcsolati erőszak és az emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatosan kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal

A jelzőrendszer tagjai évente legalább 6 alkalommal szakmaközi megbeszéléseket tartanak, az éves jelzőrendszeri intézkedési terv tervben alapján

V. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, és a biztosított szolgáltatások

V.1. Szociális segítőmunka a család és gyermekjóléti szolgáltatás keretében

A családgondozás a családsegítő és a szolgáltatást igénybe vevő/k együttes munkafolyamata, melynek tartalma és menete írásban, cselekvési tervben és együttműködési megállapodásban kerül rögzítésre, feltéve, ha a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le.

Az együttműködési megállapodás keretén belül szerződéskötés történik a szolgáltatást igénybe vevő

nagykorú személy, gyermekjóléti probléma esetén, a gyermek törvényes képviselője és a szakmai vezető között.

Az együttműködési megállapodás tartalmazza:

- az igénybe vevő és törvényes képviselője nevét, elérhetőségét,
- az esetkezelést végző családsegítő nevét, elérhetőségét,
- az igénybe vevő nyilatkozatát az együttműködési szándékáról.
- Az együttműködési megállapodást a családsegítő az intézményvezető jóváhagyásával, írásban köti meg a szolgáltatást igénybe vevővel. Gyermek veszélyeztettség esetén, az együttműködési megállapodás adatait a GYVR-ben rögzíteni kell, és a megállapodást a GYVR-be fel kell tölteni. 15/1998 NM rendelet alapján, a gyermekjóléti alapellátás - kivéve a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai és a gyermekek napközbeni ellátása - során, a gyermek veszélyeztettségének felmerülése esetén, a gyermek élethelyzetének feltárására, sorsának megtervezésére és végig kísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján működtetett Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer (a továbbiakban: GYVR) szolgál. A munkatársak a gyermekek veszélyeztettségével kapcsolatos ügyekben minden adminisztrációt a GYVR online felületén végeznek. A gyermekek és szüleik adatain kívül, a környezettanulmányokat, a beérkezett jelzéseket, az erre adott válaszokat és az egész gondozási folyamatot itt lehet nyomon követni.

A KENYSZI használatról a 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről tartalmazó jogszabály rendelkezik. A felületen való adatrögzítés szükséges családsegítés (nem gyermekvédelmi probléma) esetén.

Az ügyfelek a tájékoztatási nyilatkozat útján kapnak felvilágosítást az általuk szolgáltatott adatok rögzítéséről.

Szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja:

- a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról
- a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
- az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, ill. segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

V.2. A családsegítő a szociális segítőmunka során

Segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében

- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező

erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe

- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített
- ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését
- az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család és gyermekjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez
- a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét
- közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében, segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban
- a szociális segítőmunka során legalább átlagosan havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni családonként
- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve a családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, család, szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit
- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében
- segíti a gyermeket, a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését
- szabadidős és közösségi programokat szervez, és kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, az egyházi és a civil szervezeteknél e programok megszervezését
- a hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről
- a gyámhivatal, valamint a család és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít
- a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről
- ha a család és gyermekjóléti szolgálat a család és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatósági intézkedésére.
- a családsegítő a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 8§ (4) bekezdése alapján esetenaplót vezet, a Szociális Ágazati portálon közzétett formában.

V.3. Az család- és gyermekjóléti szolgálat dokumentációi

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programra (OSAP) vonatkozó mindenkori kormányrendelet, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a

gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997.(XII. 17.) Kormányrendelet szerint a következő dokumentációkat vezetjük a szolgálatnál:

- kliensnyilvántartás
- elektronikus igénybe vevői nyilvántartás (KENYSZI)
- GYVR
- statisztikák
- számítógépes adatkezelés
- esetnapló
- együttműködési megállapodás

E dokumentumokat a családsegítők kötelesek a törvényi előírásnak megfelelően vezetni, melynek ellenőrzése a szakmai vezető hatásköre, melyet írásban rögzít. Az esetnapló aktuális változata a Szociális Ágazati Portálon érhető el. (www.szocialisportal.hu)

A szolgálat működésével kapcsolatos dokumentumok aktualizálását a szakmai vezető végzi.

VI. A szakmai munkát támogató szolgáltatások

Az egyéni esetkezelés mellett, nagy hangsúly helyeződik a csoportokkal végzett szociális munkára, illetve a közösségi szociális munkára is. Széles körű palettáját nyújtjuk a szolgáltatásoknak, melyet a helyi igények, és a hozott problémátípusok köré szervezünk.

A széles körű programokkal az intézmény munkatársai segítséget nyújtanak egyének, családok kapcsolatkézségének javításához.

Rendszeres adományközvetítéssel, ruhabörzékkel, kríziscsomagokkal támogatjuk a mélyszegénységben élőket.

Az iskolai szünetek ideje alatt évek óta több turnusban szerveznek a kollégák napközis tábor az ellátási területen élő gyermekek részére.

A táborok lebonyolításában az intézménnyel együttműködési megállapodást kötött középiskolák diákjai közösségi szolgálat keretében nyújtanak segítséget.

Biztosítjuk a családsegítők folyamatos szakmai továbbképzésének lehetőségét. Évről- évre akkreditált képzéseken (műhelymunka, szakmai tanácskozás) veszünk részt.

Aktívan részt veszünk a helyi szociálpolitika alakításában Szakmai javaslatainkat minden évben leírjuk a szociális és gyermekvédelmi beszámolóinkban, valamint a Helyi Esélyegyenlőségi Terv elkészítéséhez is aktívan hozzájárulunk.

A törvényi és jogszabályi változásokat figyelemmel kísérjük, az újonnan bevezetésre kerülő feladataink előkészítő munkáját elvégezzük, törekszünk rá, hogy a feladatokat a legmagasabb szakmai színvonalon tudjuk ellátni.

Programjaink megvalósításához az éves költségvetés mellett pályázatokat nyújtunk be országos, régiós és önkormányzati szinten. Támogatjuk a humán jellegű civil kezdeményezéseket.

Szolgáltatásainkkal, prevenciós programjainkkal célunk a családon belüli kapcsolatok erősítése, a közösségépítés.

Fontosnak tartjuk, hogy szakmai tapasztalatainkat átadjuk a szociális képzésben résztvevő hallgatóknak, ezért lehetőséget biztosítunk számukra, a terepgyakorlati idejük letöltéséhez.

Figyelemmel kísérjük a szakmai jogszabályok változásait, és kezdeményezzük a térségben új szolgáltatások bevezetését.

Az észlelő-jelzőrendszerrel való folyamatos kapcsolattartással, információnyújtással, szakmai programok ajánlásával, kiadványok elkészítésének közreműködésével törekszünk a szociális szakma presztízsének növelésére.

VII. Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a családnál vagy az ellátási területhez tartozó önkormányzati hivatal hivatali helyiségében történik.

A problémafeltárást követően kerül sor az együttműködés formáinak a meghatározására. A személyes segítség során a kapcsolattartás a továbbiakban történhet az intézményben, az ügyfél lakásán, ÖKH hivatali helyiségében, illetve telefonon.

Jelzés esetén (jelzőrendszeri, hatósági) a jelzésben foglaltaktól függ a kapcsolatfelvétel módja:

Krízishelyzet, bántalmazás, életveszély jelzések esetén a családsegítő haladéktalanul felkeresi a jelzésben szereplő személyt, és a helyszínen tapasztaltak alapján intézkedik.

Egyéb jelzést követően felveszi a kapcsolatot a jelzésben szereplő telefonszámon, és tájékoztatja a jelzett személyt vagy családot a jelzés tényéről, és egy időpontot felajánlva felajánlja segítségét a probléma kezelésében. Amennyiben a jelzésben nem szerepel telefonszám, abban az esetben levelet küld a fenti tartalommal az érintettek számára.

Amennyiben a kapcsolatfelvétel továbbra is sikertelen, abban az esetben a családsegítő felkeresi az otthonában a családot, és írásos értesítőt hagy a látogatásról.

A gyermekjóléti alapellátásban együttműködést nem vállalók esetében a családsegítő szolgálat hatósági intézkedést kezdeményez.

VII.1. Az ellátás igénybevételének a menete

- A személyes kapcsolattartás többnyire családsegítők általi családlátogatásokkal történik, akik az ellátásokról általános információt nyújtanak.
- Folyamatos segítségnyújtás keretében- a probléma beazonosítását követően-, felnőtt személy egyéni segítése, gyermek védelme, munkavállalási tanácsadás, hivatalos ügyben való segítségnyújtásban történő segítségnyújtás történik.
- speciális szolgáltatás igénybevétele történhet önként, személyes megkeresését követően, vagy a segítő folyamat részeként megajánlott szolgáltatás igénybevétel formájában, amelyet az illetékes család- és gyermekjóléti központ biztosít.

A családsegítők területi felosztás szerint látják el feladatukat. Az önként jelentkező ügyfelek esetében az első interjúra a területen illetékes családsegítő bevonásával kerül sor, aki tanácsadással, segítő beszélgetéssel, szükség esetben más szolgáltatásba való delegálással segíti a klienst problémája megoldásában.

A szakmai vezető az ellátás zavartalansága érdekében helyettesítő párokat jelöl ki, akik betegség, vagy szabadság idején helyettesítik egymást.

Krízishelyzet esetén a családsegítő munkatárs haladéktalanul felkeresi a jelzésben szereplő családot, indokolt esetben azonnali hatósági intézkedést kezdeményez.

A 15/1998 Nm rendelet 8§ (1) bekezdése alapján:

- a) a gyermek veszélyeztetettsége miatti jelzés, illetve önkéntes jelentkezés esetén a GYVR-ben cselekvési vagy intézkedési tervet kell készíteni, vagy
- (b) szociális vagy mentálhigiénés problémák vagy egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok esetében a (4) bekezdés szerinti esetsaplót kell vezetni.

VIII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

- személyes találkozás, első interjú során
- tájékoztató anyag formájában
- szórólap formájában
- észlelő- jelzőrendszer útján
- az intézmény honlapján

IX. A szolgáltatást igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

IX.1. A szolgáltatást igénybe vevőnek jogai

Joga van:

- szociális helyzete, egészségi és mentális állapotára való tekintettel a nyújtott szolgáltatások teljes körű igénybevételére,
- a szolgáltatások igénybevétele során egyéni bánásmódra,
- alkotmányos, gyermeki jogainak tiszteletben tartására, különös tekintettel az élethez, emberi méltósághoz, testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogokra, adatainak kezelése során az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján előírt titoktartáshoz.

IX.2. A panaszjog gyakorlásának módja

A szolgáltatást igénybe vevő a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatban bármely kérdésével jogosult panasszal élni.

A panasz kivizsgálására a szakmai vezető jogosult melyet, a bejelentést követő 15 napon belül meg kell tenni és erről a panasztevőt írásban értesíteni kell. A panasztevő - amennyiben a kivizsgálás eredményével nem ért egyet vagy a szakmai vezető határidőn belül nem intézkedett a szolgálat intézményvezetőjéhez fordulhat. Az intézkedés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat jogorvoslatért a panasztevő, ha a kivizsgálás eredményével nem ért egyet.

A szolgáltatást igénybe vevő az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal, kapcsolatos problémáival, panaszaiával az ellátottjogi és a gyermekjogi képviselőhöz is fordulhat.

Az ellátottjogi és gyermekjogi képviselő a szolgáltatást igénybe vevők számára segítséget nyújt jogaik gyakorlásában. Neve és elérhetősége hirdető táblán olvasható.

IX.3. Az ellátottjogi és a gyermekjogi képviselő feladatai

Az ellátottjogi képviselő feladatai közé tartozik:

- megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottakat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségeiről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról
- segíti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában, szükség esetén segítséget nyújt az intézmény és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában

- segít az ellátást igénybe vevőnek, törvényes képviselőjének panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál, segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában
- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi ellátással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során - írásbeli meghatalmazás alapján - képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét
- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményekben foglalkoztatottakat az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére
- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé.

A gyermekjogi képviselő ellátja:

- a gyermek jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében
- kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére
- segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását
- segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában.

IX.4. A személyes gondoskodást végző személyek jogai

- A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- E jogok gyakorlásának alapjai a 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről, 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról, az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, a 1997. évi
- XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexe.
- A szolgálatnál dolgozó szakemberek közfeladatot látnak el.

X. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái

A szociális segítő munka és a gyermekjóléti szolgáltatások ellátásához, mindenkor megfelelő színvonalú biztosításához célunk, a szakmai jogszabályokban meghatározott képesítési előírások betartása, a megfelelő képesítéssel rendelkező szakemberek foglalkoztatása.

A belső szakmai fejlődés érdekében minden családsegítő köteles folyamatos önképzést folytatni,

szakfolyóiratok, szakkönyvek tanulmányozásával, szakmai konzultációkon való részvétellel. Minden szakembernek kötelessége a vonatkozó jogszabályok naprakész ismerete, a módosítások áttekintése, értelmezése.

A szakmai vezető kötelessége és feladata a munkavállalók éves továbbképzési tervének elkészítése, annak ütemezése.

Az intézmény valamennyi szakképzett dolgozója a 9/2000. SZCSM rendelet alapján rendelkezik nyilvántartási számmal; rendszeresen részt vesznek akkreditált képzéseken. A szakmai érdeklődésnek és a szakterületen adódó problémátípusnak megfelelő képzés kiválasztása a munkavállaló lehetősége.

Az 9/2000-es SZCSM módosítása kapcsán 2018. július 1-től megváltozott a továbbképzés rendszere. A rendelet alkotójának elsődleges szándéka szerint olyan képzési rendszer kialakítására került sor, melyben a hangsúly a szakmai ismeretek bővítésére, illetve a szakmai személyiség fejlesztésére tevődik. A továbbképzési struktúra 4 éves továbbképzési periódusból és három rendszertani elemből áll. Kötelező továbbképzésekből, munkakörhöz rendelt továbbképzésekből, illetve választható továbbképzésekből.

A szakmai csoport tagjainak kötelessége az általuk megismert, egy-egy új szakmai anyag, vagy konferencia, továbbképzés, tanácskozás, szakmai tanulmányút anyagának közzététele, az arról történő beszámolás.

Havonta tartunk esetmegbeszélést, esetkonzultációt. Munkaértekezletek keretében - melyek a szakmai munka fejlesztésére irányulnak - áttekintjük a jogszabályi változásokat, fejlesztjük szakmai eszköztárunkat és dokumentációs rendszerünket. Évente legalább hat alkalommal a jelzőrendszer tagjaival együtt szakmaközi megbeszéléseket szervezünk.

Külső segítő szakember alkalmazásával a szakmai személyiség fejlesztése érdekében szupervíziót biztosítunk.

XI. **Szabályzatok:** a család és gyermekjóléti ellátásoknál alkalmazott szabályzatok az intézményi szabályzatok részét képezik.

- IRATKEZELÉSI SZABÁLYZAT
- ANYAGGAZDÁLKODÁSI-, LELTÁR-, ÉS SELEJTEZÉSI SZABÁLYZAT
- TŰZVÉDELMI SZABÁLYZAT
- MUNKAVÉDELMI SZABÁLYZAT
- GÉPJÁRMŰHASZNÁLATI SZABÁLYZAT
- PÉNZKEZELÉSI SZABÁLYZAT
- HÁZIREND
- ADATVÉDELMI SZABÁLYZAT
- GÉPJÁRMŰ HASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS DOKUMENTÁCIÓK

Az intézményvezető a társulási ülések keretében beszámol a család és gyermekjóléti szolgálat munkájáról.

Nyitva tartás:

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat naponta 7.30-16 óráig, pénteken 7.30 - 13.30 óráig tart nyitva